

Paide Linnaleht

 LINN SÜDAMES

PAIDE LINNAVALITSUSE AJALEHT

NOVEMBER 2025 NR 6

Head kaaslinnlased!

Kaido Ivask

Paide linnapea

Aasta lõpus on linnavalitsusel aeg kokkuvõteteks, samas oleme koostamas 2026 aasta linnaelarve projekti, mille esitame linnavolikogule hiljemalt 30. novembril.

Selle aasta suurim investeeringiprojekt „Paide perekeskuse loomine“ Tallinna tänav 49 edeneb jõudsalt. Teostatud on elektri- ja ventilatsioonitööd lasteaia rühmaruumides. Alanud on üldehitustööd, mille käigus saab omale korrastatud ruumid ja juurdeehitusena tööruumid Perekeskus ning söögisaali ja kunstiklassi lasteaed.

Perekeskuse juurde rajame Pere-

pesa, mis on meie projekti üheks eesmärgiks, koostöös sihtasutusega Lapse Heaolu Arengukeskus. Kahe ametikoha, ennetus- ja peretöökeskuse juht ning mängutoa juhendaja-koordinaator, ulatuse oleme saanud ka toetuse riigilt kaheks aastaks. Loodame need kohad konkursiga täita uue aasta alguses.

Eelmisel aastal Viisu Lasteaed Rõõmupesa sünnipäeva pidades tõi desime, et uuendatud sai hoone elektrisüsteem ja tuleval aastal ootab ehitustööde järe hoone rekonstrueerimata osa, mis moodustab hoonest pea pool. Nii ka läks, sel aasta tähistati aastapäeva kaasaegsetes ruumides. Hoone on saanud lapsesõbralikud põrandad koos põrandaküttetega, uue sisseviimistluse, siseuksed, ripplaed ja mööbli ning parema ruumikasutuse.

Investeering näitab, et Paide linn hoolib meie kodulähedastest lasteaedadest ja näeb nendes tulevikku. Meie rühmade täituvus on maapiirkonna lasteaedades hea, seda ka Viisus. Lasteaedade personal pakub ka head hu-

viharidust, sealhulga ka ujumisõpet ja koostöös Paide Kunstikooliga kunstiharidust.

Peale väliürituste hooaja lõppu algasid Vallimäel laululava rekonstrueerimistööd. Uue puidust põranda on saanud tantsulava, korrastatud on laulukooridele mõeldud trepiastmetik. Katuse ja seinte puitfassaadi korrastustöödega jätkatakse kevadel, et oleksime valmis võõrustama Järva-maa Laulu- ja Tantsupidu.

Oleme esitanud Euroopa Liidu toetumestesse projekti, millega soovime rajada Vallimäele laululava pealtvaatajate ja esinejate alale lahtikäiva katusega ja eemaldatavate seintega varikatuse. Valminud on varikatuse eskiisprojekt ja Ajakeskus Wittens-teini poolt arendatavate teenuste kontseptsioon. Projekti taotluse mahus on ka uue heli- ja valgustehnika soetamine laululavale. Kõike seda teeme eesmärgiga korraldada ise ja ka tuua Paidesse Vallimäele rohkem kultuuriüritusi ning erinevaid ettevõtmisi.

Lõppenud on meie linna esindus-hoone Paide Raekoja fassaadi rekonstrueerimistööd, mille välisilme on saanud täies mahus korda.

Alanud on uue kaasaegse keskkonnasäästliku küttesüsteemi rajamine Sargvere teeninduskeskusele. Paide Püha Risti Koguduse eestvedamisel ja linna toetusel on valminud urnimüür. Sel aastal on laiendatud Tehisjärve liivaalad, uue laudise on saanud ujumisallad ja kevadel ootavad paigaldamist uued riietuskabiinid.

Roosna-Alliku mõisahoone küttesüsteemi uuendamiseks ja soojapidavuse parandamiseks esitasime taotluse Muinsuskaitse toetusmeetmesse. Taotluse aluseks on läbi viidud hoone energiaaudit. Koostamisel on taotlus Sillaotsa-Tarbja jalg- ja jalgrattatee ehitamiseks koos valgustusega riigipoolseks rahastuseks seitsmekümne protsendi ulatuses. Otsust ootame järgmiseks suveks.

Lõppjärgus on Pärna tänav elamurajooni arendamise ettevalmistustööd, läbi viidi raietööde hange. Elekt-

rilevilt taotleme kinnistutele elektrivõrguga liitumispunktide rajamist. Ettevalmistatud on hange vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktide ning Pae tänav koos tänavavalgustuse ja sidekanalisatsiooni projekteerimiseks ja ehitamiseks.

Investeeringuid teeb linn ikka selleks, et luua paremad tingimused meie linna elanikele ja külastele ning ka püskulude kokkuhoiu eesmärgil.

Head Paide linna elanikud ja sõbrad. Kätte on jõudmas advendiaeg, mis tähistab jõuludele eelnevat ootus-aega kandes endas lootust, armastust, rõõmu ja rahu. Seda kõike vajame me kõik tänases maailmas.

Olete kõik oodatud advendiaja avamisele 30. novembril, mil peame Wittens-teini jõuluringituste ja -maitsete turgu ning Keskväljakul süütame tuled kuusel. Kindlasti tulge kontserdile „Kingitus linnarahvale“, ja võtke osa aastalõpupeost „Kuldne Sära 2025“ PAMTis.

Lootusriikast saabuvat advendiaega meile kõigile!

Järva aasta kaitseliitlaseks valiti Paide mees

7. novembril, Kaitseliidu Järva maleva 107. aastapäeva tähistamisel Türi Kultuurikeskuses kuulutas malevapealik Agur Kibur maleva aasta kaitseliitlaseks Paide üksikkompanii liikme Tõnu Nurga.

2013. aastast kaitseliitu kuuluv kapral Tõnu Nurk on tänavu vabatahtlikuna panustanud organisatsiooni tegemistes vabatahtlikuna kaasalöömisele üle 500 tunni.

Kaaslased iseloomustavad teda aktiivse kaitseliitlasena, kes võtab osa suurõppustest ja väliharjutustest, laskepäevadest ja koosolekutest. „Ta on sõdur ja võitluskaaslane, kes on teistele eeskujuks, kellele võib alati loota ja kes ei anna raskustes alla,“ iseloomustab esildis.

Tõnu omab häid sõduri- ja juhtimisoskusi, tal on võimekus keerulistes olukordades hästi toime tulla, on kõrge stressitaluvusega. Ta omab asjades oma arvamust ega karda seda väljendada ka siis, kui see teiste omaga ei kattu.

Tõnu on veteran, kes omab suurt missioonikogemust olles käinud viiel välismissioonil Afganistaanis ja ühel missioonil Iraagis. 2023. aasta aprillis nägime teda linnapildis, teleris, plakatitel kampaania „Anname au!“ reklaaminäona.

Tõnu kuulub lahingüksusesse ja täidab jaoüleva ülesandeid. Jaoüleva hoiab ta oma üskust, treenib

ning kaasab neid erinevatesse aruteludesse. Ta on alati positiivse initsiatiiviga abiks rühmakooresseis taktikaliste oskuste treenimisel, lisaks on mitmed rühmaülemad läbi aastate Tõnu käest abi ja tuge saanud.

Kõik loetletud teadmised ja oskused tulid talle kasuks nooremallohvitseri kursusel, mille ta edukalt lõpetas.

Lisaks lahingüksusele leiab ta ae-

ga noorkotkaste Paide rühmapealiku abina tegeleda ka järelkasvuga süstides neisse oma teadmisi ja oskusi.

Aasta kaitseliitlase valimisel oli kahe parima kandidaadi seas ka Roosna-Alliku üksikkompanii liige vanemseersant Indrek Siska, kes on kaitseliitlane aastast 2024 ja tänavu lõõnud vabatahtlikuna kaasa Kaitseliidu tegemistes üle 600 tunni.

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA SUURES SAALIS

★ 13. DETSEMBRIL ★

Jõulukroon

2025

11-16 Jõululaat Paide Muusika- ja Teatrimajas

10:45 Päkapikkude rongkäik

12:00 Jõulukrooni Kontsert suures saalis

Transpordiamet hakkab sõidukeid automaatselt registrist kustutama

Järgmise aasta 1. jaanuaril jõustuvad liikluseaduse muudatused, mis võimaldavad korrastada liiklusregistri andmeid. Transpordiamet hakkab automaatselt kas ajutiselt või lõplikult kustutama liiklusregistrist sõidukeid, mille registrisse märgitud omanik on surnud isik või äriregistrist kustutatud ettevõte.

Aastaid on liiklusregistris olnud sõidukeid, millel sisuliselt puudub omanik, kes selle eest vastutaks, sest isik on surnud või ettevõte, millele sõiduk kuulus, likvideeritud. 2026. aastast kehtima hakkavate liikluseaduse muudatustega astutakse vajalikud sammud kõnealuste sõidukite liiklusregistrist kustutamiseks.

See, kas sõiduk kustutatakse liiklusregistrist ajutiselt või lõplikult, sõltub sõiduki omaniku surma või ettevõtte likvideerimise kuupäevast.

Transpordiamet kustutab sõiduki ajutiselt alates 1. jaanuarist 2026- a., kui:

- sõiduki füüsilisest isikust omaniku surmast on möödunud vähemalt üks aasta,
- sõiduki juriidilisest isikust omanik on olnud äriregistrist kustutatud vähemalt üks kuu.

Ajutiselt kustutatud sõidukiga ei ole lubatud liikluses osaleda. Sõiduk tuleb registreerida ümber kehtiva omaniku nimele. Kui sõiduki eest ei ole veel registreerimistasu tasutud, tuleb seda omanikuvahetuse toimumise ajal teha. Tasu suurust saab arvutada transpordiameti e-teeninduses mootorsõidukimaksu kalkulaatoriga. Pärast tunnistuse alusel pärijale registreeritava sõiduki puhul ei pea registreerimistasu tasuma. Sel juhul on registreerimise riigilõiv 71 eurot.

Transpordiamet kustutab sõiduki 1. jaanuarist 2026 liiklusregistrist lõplikult, kui:

- sõiduki füüsilisest isikust omaniku surmast on möödunud seitse aastat,
- sõiduki juriidilisest isikust omanik on äriregistrist kustutatud vähemalt üks aasta.

Kustutatud sõidukit on võimalik uuesti kehtivale omanikule registreerida. Selleks tuleb läbida tavaline registreerimise protsess ehk läbida sõiduki registreerimiseelne kontroll ning tasuda registreerimistasu.

Kodutütarde instruktor Mare Hendrikson tunnistati aasta eeskujuks!

11. novembril tähistatud Eesti eeskujupäeval kuulutati üheks laureaadiks üheteistkümnest Kaitseliidu Järva maleva Kodutütarde instruktor Mare Hendrikson.

Seoses sellega kutsus eeskujuliikumine üles kõiki eestimaalasi märkama enda ümber inspireerivaid inimesi ja mõtisklema eeskujude rollist meie väärtusruumi kujundamisel.

Päeva tippsündmuseks on kell 11.11 Rüütelkonna hoones eeskujuliikumise Valge Õhupall poolt korraldatav sündmus „Märkan eeskju“. Sündmusel tunnustatakse 11+1 silmapaistnud kodanikku ja organisatsiooni tiitliga Eeskju 2025. Samuti annavad mitmete organisatsioonide tippjuhid pidulikult lubaduse olla eeskjuks ning panustada tervema ja turvalise elukeskkonna kujundamisse.

„Eeskjud kujundavad meie ühiseid väärtusi rohkem, kui me arvata oskame,“ ütles eeskujuliikumise Valge Õhupall eestvedaja Tamo Vahemets. „Iga lendu lastud sõnal ja tehtud teol on oma mõju. Eeskujuliikumise liitunud organisatsioonid on võtnud südameasjaks oma tegevusega näidata, et hoolivus ja vastutuse võtmine algavad meist endist. Eeskujupäeval tunnustuse pälvivad eraisikud ja organisatsioonid on aga oma igapäevaste tegevuste läbiviimisel teadlikult ning järjepidevalt panustanud tervema ja turvalisema Eesti nimel,“ lisas ta.

Tänuvõtmisel jagavad mõtteid eeskujude rollist ja koos tegemise olulisusest Eesti Vabariigi õiguskantsler Ülle Madise ja Riigikohtu direktor Üllar Kaljumäe.

Kodanikualgatus Eeskujuliikumine Valge Õhupall, koondab vastutustundlikke organisatsioone nii era- kui ka riigisektorist, kes osalevad sektorite ülestes ühistegevustes. Eeskujuliikumise eesmärk on väärtustada teadlikult eeskjuks olemist ning sellega kaasnevat vastutust turvalisema elukeskkonna kujundamisel.

Elektriautode laadimisvõrgustik täieneb

Novembriga lõppevad sügise väljandatud Selveri parklas ehitustööd, mis annavad Paide linna juurde elektriautode laadimispunkti.

Enefiti laadimistaristu ja partnersuhete juht Robert Kutsari sõnul on Enefitil Paides seni olnud kaks avalikku elektriautode laadijat – üks asub Paide ringtee ääres Olerexi teenindusjaamas ning teine Paide

Muusika- ja Teatrimaja parklas. Olerexi laadija juures on võimalik laadida ka CHADEMO ühendusega sõidukeid, nagu Nissan Leaf ja Mitsubishi i-Miev, mis on seni olnud Eestis küllaltki populaarsed mudelid.

“Tööpolest, peagi lisandub Enefiti võrku ka uus laadimispunkt Paide Selveri juures. Sinna on plaanitud meie võrgu võimsaim, kuni 640

kW ülikiiralaadija ning lisaks 22 kW võimsusega laadija, mis sobib hästi ka pistikhübriidide ja aeglasemaks laadimiseks. Kokku saab Paide Selveri juures laadida kuni nelja elektriautot korraga,“ selgitas Kutsar.

Kõikide Enefiti laadimisvõrgus olevate laadijate ja nende asukohtadega saab lähemalt tutvuda ettevõtte avaliku laadimisvõrgu kaardilt.

Kesk-Eesti politseijaoskond korraldab külade turvalisuse arutelu

27.11.2025 kell 18.00

Viisu Rahvamajas

Turvaline küla Järvamaal

- Ühiselt selgitame välja, millised probleemid teevad kogukonnale muret ja otsime võimalusi nende lahendamiseks.
- Arutelule on oodatud kõik Viisu, Vedruka, Koordi ja Kirisaare külade elanikud ja külalised.
- Osa võtma on kutsutud ka Paide linnavalitsus, päästjad, kaitseliit ja teised.
- Kohtumise formaadiks on avatud ruum, mis võimaldab kõigil aktiivselt kaasa lüüa.

Tule, aruta koos heade inimestega ja anna oma panus kogukonna turvalisusesse!

Lisainfo:

Priit Söörd, grupijuht, Paide piirkonnagrupp
Kesk-Eesti politseijaoskond
5855 3809, priit.soord@politsei.ee

Kohvilaua katab MTÜ Viisu Külaselts

Selver kutsub eestimaalasi taas tegema head laste tervise heaks

Tänaavu algas juba 23. korda toimuv heategevuskampaania "Koos on kergem", mis kutsub eestimaalasi andma oma panuse laste tervise heaks. Paidelased saavad annetustega toetatada Järvamaa Haigla sünnitusosakonda.

Annetusi saab teha kõikides Selveri kauplustes ja e-Selveris kuni aasta lõpuni.

"See kampaania on eriline, sest toob ühiselt tegutsema meie klientid, partnerid ja töötajad. Igaüks annab oma panuse, et aidata lapsi, kellele see abi võib olla elumuutev," ütles Selveri juht Kristi Simonsen.

Aastate jooksul on Selveri heategevuskampaaniaga toetatud Eesti haiglate laste- ja sünnitusosakondi enam kui 1,5 miljoni euroga. "Lapsed on Eesti tulevik ja nende tervise pealt ei tohiks ühtki eurot kokku hoida," rõhutas Simonsen.

Kõik Selveri kauplused koguvad annetusi oma maakonna haigla laste- või sünnitusosakonna toetuseks. Kodukoha haiglat saab toetada iga poeskäiguga – ostes kampaaniatooted, skaneerides annetuskoodi SelveEkspressi puldis või Partnerkaardi äpis või annetades sularaha annetuskasti. Kogusumma jaguneb haiglate vahel proportsioonis vastavas piirkonnas tehtud klientide annetuste ja ostudega.

Tänavu osalevad kampaanias Interaltus Haribo kommidega, Jungent Elmexi toodetega, Vitteli vesi ja Tartu Milli tooted. Kauplustes on müügil ka heategevuslik helkur, mille kogu müügitulu läheb lastehaiglate toetuseks. Lisaks panustab

Foto: Emma Jõgiste

Selver igalt ostukorvilt omapoolse summaga.

Suurimad annetuste saajad – Tallinna Lastehaigla Toetusfond ja SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefond – kasutavad kampaania toetust meditsiinilise laserseadme ja kaksikute soojendusvoodi soetamiseks.

Ülejäänud toetus jaguneb maakonnahaiglate vahel üle Eesti. Annetused aitavad sealsetel laste- ja sünnitusosakondadel soetada igapäevatöös vajalikke abivahendeid

ning korraldada erialaseid koolitusi.

Möödunud aastal kogus Selver koos klientide ja koostööpartneritega heategevuskampaaniaga 109 550 eurot, millest 67 000 eurot suunati Tallinna Lastehaigla mobiilse ultraheliaparaadi soetamiseks.

Tänavune kampaania kestab kuni 31. detsembrini. Kampaania tulemused avalikustab Selver 2026. aasta jaanuaris ning annetused antakse haiglatele üle veebruaris.

KUTSE Eesti-Läti IV elektriühenduse trassivariantide võrdlusele

Eesti-Läti IV elektriühenduse riigi eriplaneering on jõudnud etappi, kus on valminud trassialternatiivide esmased võrdlustulemused. Kõik huvilised on oodatud tulemustega tutvuma!

Kaasamiskoosolek toimub 9. detsembril kell 17.30 Paide Muusika- ja Teatrimajas (Pärnu 18, Paide) või 10. detsembril kell 17.30 veebis (link kodulehel www.riigiplaneering.ee/eesti-lati-IV)

Koosolekutel tutvustatakse võrdlustulemusi, võimalikke trassilahendusi ning antakse ülevaade läbiviidud uuringutest. Lõplikku liinikoriidori asukohta veel teada ei ole, see kinnitatakse 2026. aastal. Siis toimub

ka planeerimiseaduse-kohane avalik väljapanek ja lahendust tutvustatakse kohapeal.

Loodav ühendus suurendab Eesti elektri varustuskindlust ja loob eeldused taastuvenergia ekspordiks ning koostööks naaberriikidega. Ühtlasi aitab see tugevdada Eesti energiajulgeolekut ning toota ja tarbida rohkem elektrit. Ühendus on kavandatud 330 kV õhu-liinina, Muhu saarel maakaabli ja Suures väinas merekaabli.

Trassialternatiividega saab tutvuda planeeringu kodulehel www.riigiplaneering.ee/eesti-lati-IV.

Riigi eriplaneeringu koostamist korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Mammograafiabussid on Paides novembris ja detsembris

Rinnavähi varaseks avastamiseks tehakse Eestis naistele mammograafilist sõeluuringut. Sõeluuringu eesmärk on avastada rinnavähk võimalikult varases staadiumis ning vähendada sel moel haigusse suremust ja tõsta haigete elukvaliteeti.

On tähtis, et ka ilma kaebuste või sümptomiteta naised uuringul käiksid, sest rinnavähk varajases staadiumis endast märku ei anna. Rinnavähi radioloogiline uuring ehk mammograafia on väikese kiirgusdoosiga, mis on tervisele ohutu.

Rinnavähi sõeluuringule kutsutakse 50–69 aastasi naisi iga kahe aasta järel. 2025. aastal kutsutakse tasuta rinnavähi sõeluuringule kõiki naisi sünniaastaga 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975.

Tervisekassa saadab eelnimetatud aastail sündinud naistele rahvastikuregistris oleva aadressi järgi kutsed, kuid andmebaasi ebatäpsuse tõttu ei

pruugi kõik naised kutseid siiski saada – see ei ole takistuseks uuringule tulemisel.

Seega, kui olete sündinud just nimetatud aastail, siis võite julgesti kutset ootamata uuringule registreeruda. Sõeluuringu kutse on mõeldud meeldetuletuseks sõeluuringus osalemiseks.

Oluline on eelnevalt mammograafiabussi aeg broneerida, mida saad teha helistades all mammograafiabussi ajakava tabelis toodud telefonidel:

AS Mammograaf: Registreerimine telefonil 627 4470 tööpäevadel kell 8.30–17.

Mammobussis saab vabade aegade olemasolul uuringule registreeruda ka kohapeal.

Buss on Paides:

24. november – 5. detsember Tiigi 8 (Järvamaa Haigla hoovis) telefon +372 6274470

15.-17. detsember Tiigi 8 (Järvamaa haigla hoovis) telefon +372 731941

Kohtumine noore kirjanikuga

Ühel sügispäeval tulid Südamekodu kohvikus kokku Paide eakad õpetajad ja noor kirjanik Maria Rebas.

See, et koosolijate vanusevahe oli üle 60 aasta, ei andnudki tunda. Eakatele õpetajatele pakkus huvi Maria kirjutatud jutt "Kõigest teismelisest", mis valmis tal 8. klassi loovtööna. Siinkohal suur tänu eesti keele õpetajale Anne Kivimäele toetuse ja mõistmise eest!

Eakatel oli huvitav teada, millest mõtlevad teismelised praegu, mis probleemid neid vaevavad.

Kohtumine sujus hästi, kohati isegi emotsionaalselt. Sooje sõnu öeldi Mariale noorte elu kajastamisest eest.

Palju jõudu ja ootame uusi kirjatükke!

Eda Milistver

Tasuta kontsert

"Kingitus linnarahvale"

21.12.2025 kell 16:00

Suures saalis

Lavale astuvad:

EVELIN SAMUEL, JAAN OTS

JA VASKPILLIKVINTETT BRIGHT BRASS

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

gdi
LINN SÜDAMEKODU

TERVISEKASSA Eesti Vähiliit

Plaanid järgmisel suvel reisile minna?

Aga elul võivad olla omad plaanid.

sõeluuring.ee

Elu on ees

2025. aastal kutsume tasuta rinnavähi sõeluuringule naisi sünniaastaga **1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975.**

Sõeluuringule on oodatud ka ravikindlustamata naised!

Kutse on leitav Terviseportaalis www.terviseportaal.ee (Vastuvõtud – Saatekirjad)
Lisainfo Tervisekassa infotelefonilt: **669 6630**

PPA hakkas väljastama uue kujundusega ID-kaarte

Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) hakkas novembri teisest poolest väljastama uusi ID-kaarte. Uuendused puudutavad nii kaardi välimust, kiipi kui ka selle tarkvara. Riigi Infosüsteemi Amet (RIA) sõnul võtab tehniline üleminek aega ning sellega seoses ei pruugi kõik uue ID-kaardi kasutamisega seotud e-teenused esimestel päevadel kohe täielikult toimida.

Novembri keskel vahetus PPA senine dokumentide tootmispartner, mistõttu saavad dokumendi uuendajad ja taotlejad edaspidi uue kujundusega ID-kaarte, elamisloa-kaarte, e-residendi digitaalseid isikutunnistusi ja diplomaatilisi isikutunnistusi.

PPA identiteedi ja staatuste büroo eksperdi Karoline Põdra sõnul on ID-kaardil värske kujundus ning uuened turvaelemendid välja töötatud koostöös PPA ja väliste ekspertidega. „Oleme dokumendi loomisel lähtunud Eesti loodusest inspireeritud turvaelementidest, millest osad on nähtavad palja silmaga ja teised erinevate abivahenditega. Teraselt silmitse des leiab kaardilt Eestit iseloomustavaid lauseid ja sümboloid,” kirjeldas Põder.

Uue ID-kaardi kättesaamise järel tuleb arvestada ühe olulise muudatusega. Kui varem sai inimene dokumendi kättesaamise järel kohe anda digiallkirja, siis uue ID-kaardi puhul tuleb pärast selle kättesaamist teha ühekordne samm ja muuta ära PIN2-kood. Alles pärast PIN2 muutmist on võimalik ID-kaarti digiallkirjastamiseks kasutada.

Igale inimesele väljastatakse PPA teeninduses või Selveri kaupluses turvakoodide ümbriki, milles on 5-kohaline PIN2-kood. Seda koodi saab muuta ID-tarkvaras. Täpsemad juhised ja rohkem infot, kuidas koodi muuta leiab aadressilt www.id.ee.

RIA elektroonilise identiteedi osakonna ekspert Silvia Lips selgitas, et ID-tarkvara uus versioon jõuab avalikkuseni novembri alguses. „Uute ID-kaartide kasutuselevõtuks on vajalik, et kõik e-teenuseid pakkuvad organisatsioonid ja ettevõtted ajakohastaksid oma süsteimid enne uute kaartide väljastamise algust. Kui tarkvara ja liidesed ei ole õigeaegselt uuendatud, ei pruugi uute ID-kaartidega autentimine, allkirjastamine ega ka kliendikaardi funktsioon esimestel päevadel toimida,” rääkis Lips.

Kõik seni väljastatud dokumendid kehtivad oma kehtivusaja lõpuni ning uute dokumentide taotlemine ja kättesaamine jätkub samamoodi nagu seni. Uue ID-kaardi elektrooniliseks kasutamiseks tuleb arvutisse või nutiseadmesse paigaldada uusim ID-tarkvara versioon, mida saab uuendada või alla laadida lehelt www.id.ee.

PPA sõlmis 2024. aasta kevald dokumentide tootmiseks lepingu uute koostööpartneritega. Selle aasta novembri keskpaigast hakkasid dokumente tootma Soome ettevõtte Thales DIS Finland Oy ja Belgia ettevõtte Zetes SA. Thales vastutab dokumentide tootmise ja isikustamise eest ning Zetes pakub sertifitseerimis- ja usaldusteenuseid. Kaheksaks aastaks sõlmitud lepingute eeldatav maksumus on kokku 54 miljonit eurot.

Väikesed kodu-uurijad alustavad 16. tegevusaastat

Juba kuueteistkümnendat aastat kutsus Eesti Lugemisühing koostöös Ajakeskus Wittenstein/Järvamaa muuseumiga ning Paide õpetajate Eve Kraisi, Tiina Kivimäe ja Heli Prii eestvedamisel õpilasi üle Eesti osalema uurimistööde konkursil „Väikesed kodu-uurijad”.

Igal aastal kirjutavad 3.-6. klassi õpilased erinevatel etteantud teemadel uurimistöö. Eriliseks teeb konkursi see, et kindlate nõuete järgi koostatav uurimistöö tuleb esitada käsitsi kirjutatult.

Tänavuse, 2025/2026. õppeaasta teema on kõigile tuttav, kuid põnevast vaatenurgast „Ekraanipeibuti-

sed läbi aegade”. Noored uurijad on oodatud selgitama, millised olid nende vanemate ja vanavanemate ekraanid ning ekraanielu – alates esimestest teleritest ja arvutitest kuni tänapäevaste nutiseadmeteni.

Uurimistöodes võib käsitleda näiteks järgmisi küsimusi:

Milliseid ekraane kasutasid vanemad ja vanavanemad?

Mida mängiti ja mida vaadati eri aegadel?

Millised olid ekraaniaja piirangud?

Mida andsid ekraanid – meelelahutust, tarkust, suhtlemisrõõmu või midagi enam?

Kes olid eri põlvkondade lemmik- tegelased mängudes, saadetes või filmides? Konkursi eesmärk on innustada lapsi märkama oma perekonna ja kogukonna lugu ning mõistma, kuidas ajas on muutunud meie suhted tehnoloogia ja meediaga.

Valminud kodu-uurimistööd oodatakse hiljemalt järgmise aasta 14. märtsiks aadressile: Soo 18–22, Paide 72714 või sobivasse Paide pakiautomaati.

Tööde koostamisel on abiks kodu-uurimistöö juhend, mis on leitav veebiaadressilt <https://wittenstein.ee/jarvamaa-muuseum/kodu-uurijate-konverents/>

Palju tekkib kodus toidujäätmeid? Osale uuringus ja sulle saadetakse köögikaal!

Kõik paidelased on oodatud osalema Kliimaministeeriumi tellitud uuringus, mille eesmärk on välja selgitada, kui palju tekib Eesti kodumajapidamistes toidujäätmeid. Uuringut viivad Kliimaministeeriumi tellimusel läbi LevelLab OÜ ja OÜ Roheline Rada.

Osaledes toidukadude uuringus, saad teada, kui palju toitu kodus te-

gelikult raisku läheb ja kuidas seda vähendada. Uuringu esimeses etapis palutakse Teil täita lühike küsimustik. Seejärel avaneb soovijatel võimalus kahe nädala jooksul oma kodus tekkinud toidujäätmeid kaaluda ja märkida need kas digitaalsesse või paberkanjal päevikusse. Soovi korral saadetakse Teile ka köögikaal.

Kõik osalejad saavad uuringu lõpus personaalse kokkuvõtte ning osalevad auhinnaloosis.

Teie panus aitab luua teaduspõhist pilti Eesti toidujäätmetest ja muuta meie kõigi harjumusi säästlikumaks.

Lisainfo ja registreerimislink: <https://toidukaod.ee/>

LevelLab ROHELINE RADA

Kas tead, kui palju toitu Sinu kodus tegelikult raisku läheb?

Aita muuta tulevikku – liitu uuringuga, mis aitab vähendada toiduraiskamist!

www.toidukaod.ee

P 7.12.2025 kell 17

Paide Muusika- ja Teatrimaja

Advendikontsert

Trio Poll-Varema-Poll

Mari Poll (viul)

Henry-David Varema (tšello)

Mihkel Poll (klaver)

Tõnu Kõrvits – „Saared”
Franz Schubert – Klaveritrio nr 1, op. 99

piletikeskus

Rohejaht aitab kokku koguda ka toidupakendite fooliumkaaned

Sel hooajal saavad noored Rohejahi raames koguda ja taaskasutusse suunata lisaks alumiiniumist küünlaümbristele ja väikesele vanaelektroonikale ka topsijogurtite ning teiste sarnaste toitude alumiiniumfooliumist topsikaasi.

“Fooliumkaante kogumine on loomulik samm Rohejahi laienemises,” ütles Kuusakoski juhatuse esimees Urmo Viisitamm. “Alumiiniumi saab lõputult taaskasutada ning see materjal ei lagune looduses. Taaskasutatud alumiiniumi tootmine säästab kuni 95% energiast võrreldes sama koguse materjali tootmisega maagist. Seega on ka väikeste fooliumkaante kogumisel märkimisväärne keskkonnamõju.”

Eesti suurim noorte keskkonnaliikumine Rohejaht kutsub taas lapsi ja noori panustama puhtamasse ja rohelisemasse Eestisse. Eelmisel hooajal osalesid kampaanias rekordiline hulk noori - üle 15 400 üle kogu Eesti, kes kogusid ja suunasid taaskasutusse rohkem kui 1,5 miljonit küünlaümbrist ja tuhandeid vanaelektroonikaseadmeid.

Uue hooaja Rohejahti on registreerinud juba 197 gruppi 120 koolist, lasteaiast või õppeasutusest pea kõigist maakondadest. Eelmisel aastal samal ajal oli registreerunud 169 gruppi.

Rohejahi partner, Rohelise kooli programmi koordinaator Eeva Kirsipuu-Vadi tõi välja, et kõige parem on jäätmeid üldse mitte tekitada. “Seetõttu otsustasime Rohejahiga kokku koguda just selliseid jäätmeid,

mille vältimine on päris keeruline ja mis kipuvad muidu materjalina kaotsi minema – ehk fooliumikaaned,” ütles Eeva Kirsipuu-Vadi.

“Rohejaht on kasvanud noortelt noortele liikumiseks, kus nad ise saavad panustada nii ideede loomisse kui ka elluviimisse,” ütles Rohejahi Rohehoorte juht Mariell Öismets. “Meie eesmärk on näidata kasvavale põlvkonnale, kuidas igaüks saab oma harjumusi veidikene kohandades keskkonna heaks positiivset ära teha. Rohejahi kanalites jagame praktilisi nippe ja väljakutseid ning kaasame noori oma lugusid jagama. Samuti toodame noortega koos erinevaid õppematerjale, mida õpetajad saavad noortega koolitundides kasutada.”

Kuidas osaleda?

- Registreeri oma grupp (vähemalt kolm liiget) enne kogumist registreerimisvormi kaudu Rohejahi veebis www.rohejaht.ee
- Kogu alumiiniumist küünlaümbriseid, väikest vanaelektroonikat ja/või fooliumkaasi. NB! Kõik jäätmeliigid tuleb koguda eraldi kottidesse või kastidesse. Jäätmeid ei tohi segamini panna.
- Oluline on mees pidada, et fooliumkaaned peavad olema puhtad ning eraldi kogutud nagu ka teised jäätmeliigid.
- Too kogutud jäätmed lähimasse Kuusakoski osakonda hiljemalt 31. märtsiks 2026. a.

- Sisesta tulemused koos Kuusakoski osakonnast saadud kampaaniakoodiga tulemuste vormil
- Rohejahil saavad osaleda lapsed ja noored kuni 12. klassini, kuid kaasa võivad lüüa ka täiskasvanud. Gruppi peaks kuuluma vähemalt üks täiskasvanu (õpetaja, klassijuhataja, lapsevanem vms), kes aitab kogumist juhtida ja viib jäätmed Kuusakoski osakonda.

Miks osaleda?

- Annad oma panuse puhtamasse ja rohelisemasse Eestisse
- Kõikide osalejate vahel loositakse välja auhindu kampaania partneritelt
- Iga osalev grupp saab luua nimelise tänukirja
- Kõikidele osalevatele gruppidele väljastatakse “Rohe-sõber 2026” märgis, mida saab kasutada oma kooli/lasteaia kodulehel või sotsiaalmeedias

Kuusakoski on laste ja noorte keskkonnateadlikkuse tõstmiseks kaasanud viimase kümne aasta jooksul üle 100 000 noore kogu Eestist. Rohejahi programmi käigus on kokku kogutud üle 17,7 miljoni küünlaümbrise ja 7,1 tonni vanaelektroonikat.

Täpsemat teavet Rohejahi kohta leiab veebilehelt: <https://www.kuusakoski.com/et/estonia/rohejaht/>

Kui pensionisaaja sureb, mis saab välja maksmata jäänud rahast?

Sotsiaalkindlustusameti õiguse talituse juhataja Marge Mägi selgitab, millistel juhtudel ja tingimustel on pärijatel õigus saada kätte pension või muu toetus, mis jäi lahkunul saamata.

Pensionisaaja surma korral ei jää tema viimane pension riigile, vaid pärijatel on õigus saada kätte kõik välja maksmata summad, millele lahkunul oli surma hetkeks õigus. Oluline on teada, et pension makstakse iga kalendrikuu eest sama kuu alguses ehk maksame pensioni justkui ette. See tähendab, et kui inimene suri näiteks 3. kuupäeval, oli tal tekkinud sama kuu pensionile õigus ning see pension makstakse tema kontole eeldusel, et kontot ei ole 5. kuupäevaks veel suletud. Kui pension on surnud inimese kontole välja makstud, saab pärija selle kätte inimese kontolt ja meie poole eraldi pöörduma ei pea. Pangad oskavad selgitada, milliseid dokumente on vaja esitada surnud inimese konto käsutamiseks.

Kui surnud inimesele pensioni makset ei ole mingil põhjusel toimunud, näiteks konto oli enne väljamakse peava suletud, peab pärija meile tõendama oma pärimisõigust (pärimistunnistus), et pensioni kätte saada.

Kuidas saab pärija kätte lahkunul pensioni ja muud hüvitised?

Pärija peab pärandi kättesaamiseks tegema mõned sammud. Esiteks tuleb pöörduda notari poole, et saada pärimistunnistus. Seejärel tuleb esitada sotsiaalkindlustusametile avaldus pärandvara (ehk maksmata jäänud pensionide ja toetuste) saamiseks ning lisada juurde pärimistunnistus.

Mida teha, kui pärijaid on mitu?

Mitme pärija korral tuleb pärandvara kättesaamiseks täita ühine avaldus. See tähendab, et kõik pärijad peavad ühe avalduse allkirjastama. Ühise avalduse esitamisel lepivad pärijad omavahel kokku, kas kogu maksmata pension makstakse välja ühele pärijale või millises suuruses millise pärija kontole makstakse. Pärandi maksame välja vastavalt avalduses toodud andmetele.

Pärijad võivad ka anda ühele pärijale volikirja teiste pärijate esindamiseks. Sellisel juhul peab esindaja esitama meile ka volikirja.

Pärijad võivad pärandi jagamises ka notariaalselt kokku leppida. Siiski praktikas on probleem, et notariaalses kokkuleppes ei käsitleta detailselt SKA-st saamata jäänud pensioni vaid jagatakse suuremaid varaosad, nt kinnisvara või jagatakse pärandit protsentuaalselt. Kui notariaalselt kokkuleppes ei selgu üheselt, millisel pärijal on õigus justnimelt SKA makstavale pensionile, on meil siiski vaja juurde pärijate ühist avaldust.

Mis saab II ja III samba pensionist pärast inimese surma?

II ja III sambasse kogutud raha kuulub inimesele ning on osa tema pärandvarast. Kui inimene ei ole sõlminud eluaegse väljamaksega lepingut kindlustusseltsiga, lähevad fondiosakud üle pärijatele. Pärija saab valida, kas kanda osakud oma pensionikontole või võtta need välja rahas. Seejuures sõltub maksustamine nii pärija vanusest kui ka sellest, mida ta osakutega ette võtab.

Kui aga inimene on pensionile jäänud sõlminud eluaegse pensionilepingu, sõltub pärimise võimalus lepingu sisust.

Teenistuskohustuste täitmisel hukkunud politseinike ja piirivalvurite mälestusjumalateenistus ja -kontsert

Tõsta silmad

15. DETSEMBRIL 2025
KELL 18.00
PAIDE PÜHA RISTI KIRIKUS

Jumalateenistusel teenivad
Paide koguduse õpetaja
Andres Tšumakov
peakaplan Valdo Lust
kaplan Tuuli Raamat
kaplan Priidu Ellam

Muusikaliselt teenib
organist Tiit Kiik
Kontserdil astuvad üles
Tallinna Politeiorkester
dirigent Riivo Jõgi
solist Mari Jürjens

SISSEPÄÄS ON KÕIGILE TASUTA

Politsei- ja Piirivalveamet

Vaid 28 Järvamaa eelteismelistest jõuab perearstile tervisekontrolli

Tervisekassa andmetel jõuab 11–12-aastaste laste vanuserühmas perearstikeskuses toimuvasse kontrolli igal aastal vaid umbes iga neljas Järvamaa laps, mistõttu võivad jääda märkamata mitmed murekohad eelteismeliste füüsilises ja vaimses tervises, hoiatavad perearstid.

Beebi- ja väikelapseas käivad vanemad lapsega tervisekontrollis aktiivselt, näiteks osales mullu 1-aastaste tervisekontrollis 98 protsenti maakonnas elavatest lastest. Lapse vanuse kasvades hakkab see näitaja aga langema, ulatudes eelteismeliste ehk 11–12-aastaste laste puhul kõigest 28 protsendini.

“11–12-aastastel lastel on algamas murdeele eelnev kiire kasvu periood, mil muutub nii keha kui meeleolu. Rutiinses kontrollis vaadatakse üle lapse tervislik seisund, alustades pikkuse, kaalu ja rühiga ning lõpetades silmanägemise, hingamis- elundite ja vererõhu kontrollimisega,” kirjeldab perearst professor Marje Oona tervisekontrollide sisu. “Tervisekontroll ei ole pelgalt tüütu kohustus või formaalsus, vaid võimalus märgata murekohti lapse kasvamis- ja arengus. Näiteks teame Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuringust, et iga viies 11–15-aastane noor on ülekaaluline. Liigne kehakaal on tõsine terviserisk ja kui sellega jääb lapseas tegelemata, on suur võimalus, et ülekaal jääb püsima ka täiskasvanueas ja siis on sellest vabaneda hoopis keerulisem.”

Marje Oona toob välja, et perearstikeskuses tehtav kontroll on hea võimalus ka lapsevanemale tulla perearsti või -õega arutama, kui miski lapse

käitumises või harjumustes teeb muret, olgu selleks kasvõi söömisprobleemid, keerulised suhted eakaaslastega või raskused õppimisel. “Mitte ainult füüsilise, vaid ka vaimse tervise määgib tähtsat rolli meie laste heaolus,” rõhutab perearst.

Kooliealiste laste tervisekontrollid toimuvad 1., 3., 7. ja 10. klassis õppeaastuses kohapeal ning neid viib läbi kooliõde, kuid 11–12-aastaste ja 15–16-aastaste noortega tuleb kontrolliks pöörduda perearstikeskusesse, mis on lapsevanematele sageli uudiseks.

Lapse eesootavast tervisekontrollist teavitamiseks on Tervisekassa alates suvest testinud 11–12-aastaste laste vanematele SMS-teavituste saatmist. “Septembris saadetud SMS-ide saajast iga kümnes lapsevanem käis lapsega kuu jooksul perearsti juures kontrollis, mis näitab seda, et selline meeldetuletus on lapsevanematele vajalik,” ütleb Tervisekassa ennetusteenuse peaspetsialist Margit Savisaar. “Olenemata sellest, kas olete SMS-i teel kutse saanud või mitte, on kõik 11–12 ja 15–16 aasta vanuses lapsed oodatud perearstikeskusesse rutiinsesse kontrolli. Kuid oluline on teada, et perearstikeskusega peab ühendust võtma ja vastuvõtuks aja broneerima lapsevanem ise. Paneme südamele, et emad-isad leiaksid lapse tervise jaoks teiste kiirete tegemiste kõrvalt aja, et tervisekontrollis ära käia.”

Lapse rutiinne tervisekontroll perearstikeskuses on tasuta ja toimub vastavalt riiklikule lapse tervise jälgimise juhendile.

Lapse tervisekontrollide ajagraafik ja sisu: tervisekassa.ee/lapsetervis

Kust leida usaldusväärset infot ravimite kohta?

Ravimite kohta leidub internetis hulgaliselt teavet – soovitusi, kogemusküsimusi ja arvamusi. Kahjuks ei ole kogu see info alati kontrollitud ega usaldusväärne.

Blogid, foorumid ja sotsiaalmee- dia postitused võivad sisaldada eksitavat teavet, hirmutavaid lugusid või koguni ebapädevaid soovitusi. Näiliselt usaldusväärse nõuande järgimine võib aga seada tervise ohtu.

Kõik veebilehed ei ole usaldusväärsed infoallikad

Internetis leviva teabe suhtes tuleb olla kriitiline. Igaüks võib midagi avaldada, kuid mitte kõik veebilehed ei kontrolli sisu õigsust. Paljud saidid tegutsevad peamiselt raha teenimise eesmärgil, reklaamides või müües ravimeid, millel puudub teaduslikult tõendatud toime ja ohutus. Samuti tuleb arvestada, et ravimite nimetused, kasutussoovitused ja müügingimused võivad riigiti erineda – Eestis ei pruugi osa ravimeid üldse saada- või neil olla teised kasutusjuhised.

Usaldusväärse info ravimite kohta leiab Ravimiregistrist

Kõige täpsema ja ajakohasema info kõigi Eestis müügil olevate ravimite kohta leiab Ravimiameti haldavast Ravimiregistrist, mis asub veebiaadressil ravimiregister.ee. See on riiklik andmebaas, millele viitavad ka ametlikud internetiapteegid, ravimiinfo.ee ja Terviseportaal.

Ravimiregistrist leiab:

- iga ravimi kohta üldinfo – näiteks toimeaine, ravimvormi, tugevuse ja näidustused,
- teabe võimalike soodustuste, tarneraskuste ja täiendavate ohutusnõuete kohta.

Info patsiendile ja tervisehoiutöötajale

Iga ravimi juures on kättesaadavad kaks põhidokumenti.

- Patsiendile suunatud pakendi infoleht sisaldab muu hulgas infot ravimi toime- ja abiainete, kasutusotstarbe, annustamise, kõrvaltoimete ja säilitamisnõuete kohta.
- Ravimi omaduste kokkuvõtte on soovitud suunatud eeskätt tervisehoiutöötajatele ja sisaldab üksikasjalikumalt meditsiinilist teavet.

Pakendi infoleht on ravimikasutaja jaoks kõige olulisem dokument. Selle põhjal saab hinnata, kuidas ravimit õigesti ja ohutult tarvitada. Infolehte lugemine aitab vältida ravivigu ning vähendada riski, et ravim muutub valesti kasutades vähem tõhusaks või koguni ohtlikuks.

Kui infoleht ei vasta kõigile küsimustele või jääb midagi segaseks, tasub alati nõu pidada apteekri või arstiga. Apteeker oskab anda praktilist nõu ravimite kasutamise kohta, arst aitab otsustada, kas ravim on konkreetsele inimesele sobiv.

Pea meeles: usalda ravimite se-

ses üksnes ametlikest allikatest pärit teavet. Eestis on selleks ravimiregister.ee. Kui otsid ravimi kohta infot internetist, siis alusta ikka sealt!

Kuidas Ravimiregistrist infot otsida?

- Ava arvutis või nutiseadmes veebileht ravimiregister.ee.
- Sisesta otsingusse oma ravimi nimi.
- Otsingu tulemused võivad sisaldada sama nimega, kuid erineva tugevuse või ravimvormiga ravimeid – vali see, mis vastab sinu retseptile.
- Iga ravimi juurest leiad digitaalse pakendi infolehte, kus on kogu vajalik teave.

Miks on oluline infolehte lugeda?

Infoleht annab kõige täpsema ja usaldusväärsema teabe sinu ravimi kohta. Sealt leiab:

- juhised, kuidas, millal ja kui kaua ravimit võtta,
- teabe võimalike kõrvaltoimete kohta ja mida nende puhul teha,
- info ravimi võimalikest koostoimetest teiste ravimite või toiduga,
- loetelu abiainetest, mis on oluline patsientidele, kel esineb allergiaid või talumatusi
- juhised, kuidas ravimit õigesti säilitada.

Sündmused advendi ja jõuluajal EELK Paide Püha Risti kirikus

L, 29. november kell 16 Paide Hilar Hanssoo põhikooli kontsert „Jõuluks koju“

P, 30. november, I advent kell 15 Paide Hammerbecki põhikooli laululaste ja pillimängijate kontsert

K, 03. detsember kell 12 Orelimuusika advendi- ja jõululugudega

P, 07. detsember, II advent kell 17 Eesti Naislauluseltsi adventikontsert

K, 10. detsember kell 12 Orelimuusika advendi- ja jõululugudega

N, 11. detsember kell 18 Vestlus- ja kohtumiskoht. Muusika kõiges oma taluses. Eerik Jõks - muusikateaduse doktor, kirikulaulu magister, helilooja

P, 14. detsember, III advent kell 12 Jõuluootuskontsert koostöös Murtud Rukkilill MTÜga „Südamest südamesse“. Laulab ansambel Decorus Musicus

E, 15. detsember kell 18 PPA mälestusteenistus ja -kontsert „Tõsta silmad“. Tallinna Polseiorkester. Solist Mari Jürjens

T, 16. detsember kell 19 Paide Gümnaasiumi jõulukontsert

P, 21. detsember, IV advent kell 18 akustiline jõulukontsert „Pühad Põues“, solist Rolf Roosalu

K, 24. detsember kell 12 Jõuluõhtu jumalateenistus. Esinevad Hammerbecki põhikooli laululapsed ja Kaur Pennert

K, 24. detsember kell 16 Jõuluõhtu jumalateenistus. Kaasa teenib Paide koguduse ansambel Decorus Musicus ja Kaur Pennert

E, 29. detsember kell 19 jõulukontsert „Jõulud popist klassikani“, esinevad Reigo Tamm ja Koit Toome

Uuest aastast saab Paide Perekeskuse, eestvedaja otsimiseks käib konkurss

2026. aastal luuakse Paide Linnavalitsuse sotsiaalosakonna juurde Perekeskus eesmärgiga tugevdada pere-de heaolu ja pakkuda süsteemset tuge nii lastele, lastevanematele kui ka haridusasutustele. Perekeskuse tegevus keskendub ennetus- ja peretööle ning linna haridusasutuste toetamisele tugiteenuste arendamise ja koordineerimise kaudu.

Keskus kujuneb peredele ja laste-ga töötavatele spetsialistidele koostöökohaks, kus ühendatakse erinevad teenused ja teadmised, et pakkuda tõhusat abi, ennetada probleeme ning toetada laste ja perede igapäevast toimetulekut.

„Perekeskuse idee oli linna arengukavas mitu aastat, ootas õiget hetke, õiget meedet, õiget vajadust ja võibolla kindlust, et need asjad mida pakutakse riigis, et need toimivad, kõnetavad ja toetavad kogukonda,” ütles linnavalitsuse arenduse peaspetsialist Rene Virks.

Eestis tegutseb erasihtasutus Lapse Heaolukeskus, mis teeb riigiga tihedalt koostööd ja pakub ennetus- ja peretöö teadmisi. Selleks, et neid teadmisi paremini kogukonnani tuua, et need oleksid teaduspõhised, on loodud ühendus Perepesa.

„Kui me Paides oma perekeskuse projekti kokkukirjutamisega alustasime, leidsime, et ka siin oleks vaja sellist kohta, kus lastega pered tunneksid hoituna, kuhu saab tulla ja olla, mis poleks niivõrd ametiasutus kui mõnus kogukonnakeskus, kus aega veeta ja saada informatsiooni erinevate teenuste ja ürituste kohta või tutvuda kogukonna liikemtega,” selgitas Virks.

Üha enam kolib noori peresid Paidesse ja nemad ongi arengukavast tulenevalt sihtgrupp, keda väga siia oodatakse. Uus pere ei tunne kogukonda, ei tea kuhu minna ja nad vajavad kogukondlikku kokkusaamiskohta.

Perekeskus on mõeldud eeskätt 18aastaste lastega aga miks mitte ka

kuni 21aastaste lastega pered, kuid igati mõistlik on kaasata ka vanavanemaid.

„Kogukonnakeskuse mõte ongi koguda kogukonna-, ennetus- ja peretöö ning laiemate tugiteenuste toetamine, kaasata koole ja lasteaedu ja tekkiks terviklik ülevaade. Mitte, et peredele oleks jälgimissüsteem vaid ikka toetamissüsteem, üks koht, kust saab infot, kuhu on kaasatud linna haridusasutused,” täpsustas ta.

Linnavolikogu tegi otsuse, et lisaks perekeskusele luuakse Paidesse ka Perepesa. See alustas üle-Eestilise pilootprogrammina, kus esimesed Perepesad avati Põltsamaal, Türil ja Viljandis.

„Ma ei tea kuidas kaugemal aga Türil on Perepesa end täielikult õigustanud - kõik on kuulnud papside klubi ja muid toredaid algatusi,” kiidab Virks, et need rikastavad kogukonda. „Naabrite peale ei tasu olla kade, vaid minna ja küsida, õppida. Türi on meile olnud suureks abiks ja toeks ning jaganud meiega oma tegemisi kui murekohti.”

Paides tekkis äratundmine ja soov omavalitsusse midagi sarnast luua ja saada osaks võrgustikust. Perepesa moto on, et mitte igaüks ise ja oma-moodi, vaid ühiselt ka koostöös. Igal Perepesal on oma programm ja sisutegevused. Milline Paide olema saab, veel teada ei ole aga kindel on see, et Paide linn soovib seda luua.

„Uuest aastast loodame, et meil on siin mõlemad, nii perekeskus ja selle sees ning juures ennetustöö keskuse-na perepesa,” ütles Virks.

Paide linn otsib inimesi neljale töökohale, kes loovad perekeskuse ja annavad sellele hinge. Uuest aastast oodatakse alustama perekeskuse loomise projektijuhti, kelle värbamiseks käib - konkurss ja kandidaatide avaldused on oodatud 25. novembrini.

Teine ametikoht mis perekeskusesse luuakse on pereteenuste käivitamise setsialist, kelle ülesandeks on

kodu ja kooli koostöö tugevdamine ning koolide tugispetsialistide toetamine ja võrgustiku loomine.

Ka perepesa juurde tuleb igapäevaste ürituste programmi eest vastutav juht. Perepesades mõeldakse lastele vanuses kuni seitse eluaastat ja kuidas nende vanemaid ja kogukonda kaasata. Perepesa teine loodav ametikoht on mängutoa juhendaja-koordinaator.

„Näiteks, kui vanemate jaoks toimub perekool, saab pere lapsed jätta seniks samasse hoidu Tallinna tn 49, kus lasteaiaga sama katuse all me praegu alles ehitame ruume aga suve alguseks saab valmis,” selgitas Virks.

Ta rõhutas, et perekeskuse ja -pesa projekt on alles algusjärgus ja alles aasta-paari pärast selgub, milliseks see välja kujuneb: „Stardiperiood on 2027. aasta juulini. Me peame leidma oma tee, mida saab kogukond ise kujundada. Näen, et sellest saab koht, kus koos käia, pidada ühiseid üritusi. Raamatukogu, PAMT, koolid ja lasteaiad korraldavad samuti üritusi, me soov on, et asutused ei konkureeri vaid pakuvad koostööd. Pigem selge parnter peredele, kuhu pöördudes on teada, et saab ka vastuse.”

Tallinna 49 tuleb perekeskuse jaoks koolitusruum, võimlemistuba, kus beebidega saab võimelda, emad joogat teha jne.

Virksi kinnitusele pole tark teha uut keskust nullist, vaid riskasutada lasteaiaga, et saaks mõlemad asutused kasutada ruume.

Kuni uued inimesed alustavad tööd ja ruumid saavad kasutamiseks seatud, saab perekeskus kasutada linna olemasolevaid ruume avatud noortekeskuses või raamatukogus ja alustada sisustegevusega.

„Hea väljakutse keskusele on ka kuidas jõuda igale poole, näiteks Anna või Sargverre, et ei oleks ühe linna või ruumi keskne, vaid kuidas jõuda meie inimesteni. See on heas mõttes paras pähekkel,” tunnistas ta.

PAIDE PEREPESA OTSIB MÄNGUTOA JUHENDAJA-KOORDINAATORIT

PAIDE PEREPESA OTSIB JUHTI

Õpetajad avardasid euroopas silmaringi

Kaire Õlge

Hammerbecki põhikooli kunsti-õpetaja

Paide Hammerbecki kooli õpetajad on Erasmus+ programmi raames käinud kogemusi ja inspiratsiooni ammutamas mitmel pool Euroopas.

Õpirännete eesmärk oli vaadelda tunde ning koguda ideid, kuidas muuta õppetunnid huvitavamaks, arendada õuesõpet ja aktiivseid õpemeetodeid ning kuidas korraldada õpilaste mitmekülgseid ja kaasaaravaid tegevusi. Samuti uuriti, kuidas on eri riikides korraldatud õpetajate omavaheline koostöö, ning sõlmiti uusi kokkuleppeid edasiseks koostööks. Kõik head ideed ja praktikad on kokku kogutud meie kooli õpilugude panka.

Septembris külastasid õpetajad Soomes Tampere asuvat Kaarila kooli, kus saadi väärtuslik ülevaade Soome hariduse tugevustest – õppeainete lõimingu, õpilaste heaolu ja iseseisvuse toetamisest ning turvalisest koolikeskkonnast. Samal kuul käisid kaks õpetajat

Itaalias Montescudos, kus nad külastasid Montessori metoodika järgi toimivat kooli. Seal on rõhk lapse iseseisval õppimisel ja õpetaja suunaval rollil.

Taani Fredensborgi Looduskoolis töövarjutati õpetajaid, kes viisid läbi õuesõppeprogramme iga ilma. Õpetajad said kogeda praktilisi ja meeskonnatööd arendavaid tegevusi ning õppida taanlaste rahulikust ja usaldavast suhtumisest õppimisse.

Mais viibiti Portugalis Cinfaesi koolis, kus pikk koolipäev ja päikseline keskkond löid rõõmsa õhkkonna. Õpetajaid üllatasid ranged reeglid, ent südamesse jäid soojad inimesed ja vahetunnis puult noppida saanud värsked apelsinid.

Aprillis käisid kooli töötajad Horvaatias Ivan Cankari koolis, kus külastati kunsti-, töö- ja robotikatunde. Eriti inspireeriv oli loovtund, mis lõimis inglise keele, muusika ja matemaatika.

Kõik need kogemused rikastavad meie õpetajate tööd ja annavad uusi ideid, kuidas muuta õppetöö mitmekesisemaks, loovamaks ja õpilaste vajadusi arvestavamaks.

kood/Järva tõusis esile: üleriigiline tunnustus kinnitab Kesk-Eesti haridusrevolutsiooni olulisust

Kaspar Tammist

Kogukonna- ja kommunikatsioonijuht kood/Järva

kood/Järval on tohutu rõõm ja au teatada, et pälvisid Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni ANDRASE poolt eelmisel nädalal Täiskasvanuhariduse tänuhindumisel maineka eripreemia kategoorias Aasta õpitegu!

Suurepärane üleriigiline tunnustus kinnitab, et kood/Järva panus Kesk-Eesti arengusse on märgatud ja väärtustatud. „Viis aastat tagasi alguse saanud idee on lõpuks reaalsuseks saanud. kood/Järva avamine annab maakonnale uusi võimalusi elavdada piirkonna arengut, saame siin kohapeal kujundada tulevikuoskustega põlvkonda. Meie inimestel on kodukohas võimalus saada tasemel haridust ning siia leiavad tee andekad inimesed, kes võibolla ilma koolita siia kunagi ei jõuaks. Loodetavasti on see algus millelegi suuremale kui me arvatagi oskame,” sõnas idee Järvamaale tooja, SA Järvamaa arendusjuht Karola Jaanof.

Eripreemia on märk sellest, et kood/Järva lühikese tegutsemisaja jooksul on suudetud luua midagi erakordselt olulist. Õppekeskus toob Paidesse, Eesti südamesse, kaasaegse ja tööturule vastava tehnoloogiahariduse. Iseõppel põhinev 12–15 kuud vältav programm valmistab ette tarkvaraarendajaid, pakkudes elukestva õppe võimalusi neile, kes soovivad teha karjääripöörde või täiendada oma oskusi IT-sektoris.

kood/Järva avamine on midagi

enamat kui lihtsalt //kood õppekoha loomine. See on investering kohaliku kogukonda ja Kesk-Eesti tulevikku. Nende eesmärk on luua kohalikele elanikele uusi, atraktiivseid karjääri võimalusi, aidata kaasa väljarände vähendamisele ning tõsta Kesk-Eesti konkurentsivõimet tehnoloogia-avaldkonnas.

//kood õppekeskuste juht Kätlin Merisalu juhtis tähelepanu, et lisaks põhiõppele toime maakonda gümnaasiumi tasemele mõeldud valikkursused, millest haarasid esimeste seas kinni Paide Gümnaasium ja Türi Ühisgümnaasium. „Järgmisel aastal on oodata veelgi koolitusi erinevatele sihtrühmadele,” lisas ta.

„ANDRASE tunnustus annab meile kinnituse, et liigume õigel teel, tuues piirkonda uut energiat, innovaatilisi ideid ja toetades ettevõtluskeskkonna arengut. Täname südamest kõiki partnereid, toetajaid ja muidugi meie motiveeritud õppijaid! See auhind kuulub meile kõigile ja innustab meid jätkama Kesk-Eesti viimist IT-kaardile,” ütles kood/Järva kogukonna- ja kommunikatsioonijuht Kaspar Tammist.

Uus võimalus kooli õppijatega liituda avaneb juba jaanuari algul. Pane end kirja ja vaata infot kood.tech aadressilt. Jätkub missioon muuta tehnoloogiaharidus ligipääsetavaks kõigile Eesti südames!

E-Piima spordihalli saab tuua JCI Jõulupuu kingiannetusi

Eesti Ettevõtlike Noorte Koja sihtasutuse JCI Heategevusfondi heategevusprojekt JCI Jõulupuu toimub tänavu juba 18. korda, et ühiselt täita vähekindlustatud perede laste jõulusoovid üle Eesti.

Vabatahtlikud toimetavad ligi 350 kingipakki saajateni koostöös kohalike omavalitsuste ja laste päevakeskustega, mis toob igal aastal silma pisara – usk headusesse on viidud just nendeni, kes seda kõige enam ootavad.

Kõik, kes soovivad aidata, saavad valida veebilehelt (Järvamaa nimekirja avaldatakse peagi) lapse ja tema kingisoovi, osta kingi ning toimetada selle Paides E-Piima Spordihalli. JCI vabatahtlikud võtavad kingituste üleandmise enda kanda (nagu nad ise seda kutsuvad – jõuluvana postkontori), jagades need lastele jõulupidudel või koostöös kohalike omavalitsustega.

Kingitusi kogutakse 8. detsembrini. Kui aga on tunne, et ei jõua poodi kingitusi ostma minna, siis üks võimalus on teha ülekanne ja meie

tublid päkapikud ostavad ise lapsele kingituse vastava sooviga. Ülekanne saab teha siia: Sihtasutus JCI Estonia Heategevusfond (IBAN EE392200221025989820 Swedbank). Selgitus: Lapse nimi ja vanus ning kingisoov

Sel aastal ulatub Jõulupuu projekt mitmesse Eesti piirkonda – Järvamaale, Lääne-Virumaale, Viljandimaale, Tartumaale, Põlvamaale, Setomaale ja Tallinnasse.

“Elame riigis, kus üldine heaolu on kõrge, kuid selle kõrval on peresid, kes loevad iga senti. Seda ei pruugi kõrvalt näha ja nad ei räägi sellest ise. Kui me täidame ühe lapse jõulusoovi, anname korra hingatavale hingamisruumi ka tervele perele. See ongi Jõulupuu mõju – väikese teoga loome suure kergenduse,” sõnab JCI Jõulupuu üleriiklik koordinaator Maris Praats. “Jõulupuu eripära on see, et iga kingitus on konkreetsele lapsele – nime, vanuse ja sooviga. Kingitusel on aadressaat. Me ei anna lihtsalt eset, vaid tunde, et keegi on märganud

ja hoolib. Laste soovid on tagasihoidlikud ehk soe jope, tekk, legod ja raamat. Meie jaoks väike kulu, lapse jaoks suur unistus. Need ei ole luksusasjad, vaid praktilised vajadused, mis annavad lapsele turvatunde või võimaluse tunda end teistega võrdväärse.”

Kuidas projekt toimib?

Jõulupuu projekt koondab kohalike omavalitsuste ja laste päevakeskuste kaudu laste personaalsed jõulusoovid, mis on leitavad veebilehel joulupuu.jci.ee. Soovide nimekirjast leiab igas vanuses laste unistusi, alates populaarsetest mänguasjadest nagu legokomplektid ja maalimistarbed kuni praktiliste talveriiete, saabaste ja hügieenitarveteni, mida mõned lapsed enim vajavad.

JCI kutsub kõiki osa võtma Jõulupuu projektist ja tooma jõulurõõmu vähekindlustatud laste ellu, kes seda kõige enam ootavad!

Kingisoove saab vaadata ja toetajana registreeruda veebilehel joulupuu.jci.ee.

VAIKUSE VORMID

Näitus-müük

Paide kunstikooli täiskasvanute keraamika näitus.

Ülle Kurm, Irina Grazer, Silva Nurmik, Imbi Luts, Katrin Rei, Silja Orav, Tiit Saarist, Milvi Mihkelsoo, Malle Hermanson, Ullana Raasik, Tiina Köhler.

Näitus-müük toimub 30. novembril kell 12-18.00, Wittensteini Tegevusmuuseumis.

Näitus jääb avatuks 3. jaanuarini 2026

Järva Diabeetikute Selts – 30 aastat hoolt, tuge ja ühtehoidmist

Sel aastal tähistab Järva Diabeetikute Selts oma 30. aastapäeva – kolme aastakümnet ühist teekonda, teadmiste jagamist, sõprust ja hoolt. See on aeg, mil paljud inimesed üle Järvamaa on leidnud tuge, mõistmist ja julgust elada täisväärtuslikku elu ka diabeediga.

1. novembril tähistasime aastapäeva pidulikult Türi Kultuurikeskuses, kus meid tervitama tulid Paide linnapea Kaido Ivask, Eesti Diabeediliidu president/ juhataja Ulvi Tammer-Jäätes, Järvamaa Vähiühingu naised, ansambel Naized ja head sõbrad. Tantsuks mängis Viljar Saarsalu. Möjuval põhjusel kahjuks puudus Järvamaa PIK juhataja Siina Trutin, kes oli sel päeval mõtetes meiega.

Seltsi asutamisel 1995. aastal oli eesmärk lihtne, kuid südamest tulv – tuua kokku diabeediga inimesed, nende lähedased ja spetsialistid, et koos õppida, toetada ja jagada kogemusi. Aastate jooksul on Järva Diabeetikute Seltsist kujunenud kogukond, kus kohtutakse loengutel, tervisepäevadel ja ühistel ettevõtmistel.

Seltsi kujunemisel ja püsimisel

on olnud hindamatu roll Eevi Sikstusel, kes juhtis Järva Diabeetikute Seltsi tervelt 27 aastat. Tema pühendumus, siirus ja hoolivus

olid jõud, mis hoidis seltsi elujõulisena ja kokkuhoidvana. Eevi oli inimene, kelle süda kuulas ja kelle sõnad innustasid. Kahjuks lahkus ta meie seast aasta tagasi, kuid tema soe jälg ja heatahtlik vaim elab edasi seltsi igas liikmes ja ettevõtmises.

Viimased pea kolm aastat on seltsi eestvedajaks Valli Järve, et selts jääks püsima. Missioon – hoida ühendust, pakkuda teadmisi ja tuge ning anda diabeediga inimestele

julgust ja lootust. Diabeet on küll krooniline haigus, kuid see ei pea takistama rõõmu ja täisväärtusliku elu.

Järva Diabeetikute Selts on olnud oluline lüli terviseteadlikkuse kasvatamisel kogu maakonnas. Koostöös perearstide, apteekrite ja terviseedendajatega on korraldatud mitmeid teabepäevi ja mõõtmiskampaaniaid, mille kaudu on paljud saanud teadlikumaks oma tervisest ja selle hoidmisest.

14. november oli Maaailma Diabeedipäev – päev, mil kogu maailmas pööratakse tähelepanu diabeedile, selle ennetamisele ja teadlikkuse tõstmisele. Ka Eesti diabeedikogukond tähistab sel päeval oma ühtsust ja hoolivust. Sel aastal toimus Maaailma Diabeedipäeva tähistamine Tallinnas, Viru hotelli konverentsikeskuses, kus osalesid diabeedihingud üle kogu Eesti, sealhulgas ka Järva Diabeetikute Seltsi liikmed.

“Tervis on meie suurim vara, aga jagatud hool on meie suurim jõud,” kõlab moto. Kolmkümmend aastat on pikk aeg – ja Järva Diabeetikute Seltsi lugu tõestab, et üheskoos suudame muuta elu paremaks. Aitäh kõigile, kes on olnud osa sellest teekonnast!

Järva Diabeetikute Selts

Tervist meile, eakad!

Möödas on vihmane suvi, soe sügis saab varsti minevikuks. Kohe, kohe on käes advendiaeg.

Kuidas meil läinud on? Arvan, et tegusalt. Klubi Hämarik liikmed osalevad mitmetes kollektiivides ja esinemisi oli palju. Väga tore oli teiega jälle ekskursioonil käia. Seekord andsid reisisuuna kätte klubi liikmed ise. Eriti kiidame bussijuhhti, kes oma 50-ne kohalise bussiga pugest läbi igast praost ja keerast ringi nii väikesel platsil, kus mõni oleks oma sõiduaugagi hätta jäänud. Aitäh, Ene Tappo, jagamast oma rikkalikke teadmisi! Aitäh, Paide linnavalitsus ja volikogu, et toetate meie klubi tegevust! Meie omakorda jagame seda mitte klubiliikmetest linna eakatega.

Ka uus hooaeg algas väga toredate peoga septembris. Kutsusime esinema Rait Pilipenko. Arvasime, et tuleb väike pühapäevane kontsert, aga Rait tantsitas meid kaks tundi! Hea muusika ja tantsijaid täis põrand innustasid vastastikku teineteist nautima. Rait andis lubaduse, et kohtume veel.

Oktoobrikuu lõpetas Alburahva teater etendusega „Võõras mees majas”. Ma arvan, et nii mõnigi on ise ka näinud selliseid prouasid, kui seal naabriteks olid. Tore oli näha, et hea teatri tegemiseks ei pea elama linnas, ka maal on näitlejad olemas.

Novembris, esimesel adventil, tuleb meile laulma Paide meeskoor Malle Antoni juhatusel. Tulge kuulama! Ja selle peoga lõpetab klubi 2025 aasta, aga ei lõpe aasta eakatele ometi ilma jõulupeota!

Oleme kutsunud koos teiste piirkondade eakatega 15. detsembril Wittensteini tegevusmuuseumi pidutsema. Soovin kõigile ilusat ja rahulikku advendiaega ning rõõmsaid jõule!

Urve Ristmägi
Eakate klubi Hämarik.

30. november 2025

Advendiaja avamine Paide keskvaljakul

Wittensteini õuel ja Tallinna tänaval

Kell 12:00–18:00
Jõulukingituste ja -maitsete turg

Paide Püha Risti kirikus

Kell 15:00
Paide Hammerbecki põhikooli
laululaste ja pillimängijate kontsert

Paide keskvaljak

Kell 16:00
Süütame ühiselt tuled jõulukuusel

EELK Paide Püha Risti kirikus

Ootusaja muusika

„Südamest südamesse ...“

14. detsember 2025

kell 12.00

Ansambel Decorus Musicus

Kontsert koostöös
MTÜ Murtud Rukkilille Ühinguga

Kunstnik Heli Tuksami loomingut tutvustav näitus

„KÄNNUD, VÖRSED JA KUUSEPUUD“

WITTENSTEINI TEGEVUSMUSEUMIS

Näitust saab külastada 2026. a märtsi lõpuni
Külastamisvõimalus K-P kell 10.00–18.00

Wittensteini Tegevusmuuseum (Tallinna tn 9/11, Paide linn)

PAIDE KOHVIKUTE JÕULUMAITSED 30. NOVEMBRIL 12.00-18.00

*Paide Keskväljaku kohvik

Eri rahvaste jõulutoidud nii lastele kui täiskasvanutele. Kohvikusse luuakse tõeline jõulumeeleolu, mida saab koos jõulumaitsetega nautida alates 30. novembrist kuni jõuludeni.

*Treegeri kohvik

Hõrgud jõuluteemalised küpsetised.

*SushiMushi

Jaapanipärased jõulumaitset.

*Kreisi Trahter

Traditsioonilised trahteri toidud.

*Jaama Kohvik

Jõulutoitude pop-up kohviku Wittensteini Tegevusmuuseumi hoovis

*Wittensteini Tegevusmuuseumi kõrts

Eri ajastute jõulumaitset

WITTENSTEINI JÕULUKINGITUSTE JA -MAITSETE TURG

30. NOVEMBRIL 12.00-18.00
WITTENSTEIN.EE

Tule naudi jõulumelu ja häid maitseid!
Soeta kingikotti kohalikku käsitööd!

WITTENSTEINI JÕULUKINGITUSTE JA -MAITSETE TURG

30. NOVEMBRIL
12.00-18.00

WITTENSTEINI
TEGEVUSMUSEUMI HOOVIS ja
PAIDE TALLINNA TÄNAVAL

www.wittenstein.ee

Registreeru müüjaks:
info@wittenstein.ee või 5549899
Wittensteini Tegevusmuuseum
(Tallinna tn 9/11, Paide linn)

Ilmunud on uus raamat Paide linna lugudest ja legendidest

Järvamaa kultuurilukku on lisanud uus teos – trükisoojana on ilmunud Järvamaa Muuseumi Sõprade Seltsi liikmete Tiiu Saaristi ja Elle Näppo koostatud raamat „Paide lood ja legendid“. Raamatu esitlus toimub 6. detsembril kell 12 Wittensteini Tegevusmuuseumis, kus huvilised saavad teose ka soetada.

Kogumik avab ukse Paide linna pärimusmaailma – lugudesse, mis on osalt elust enesest, osalt rahvasuust ringlevad ja kohati ka mängulise fantaasia võrtsiga. Autorid ütlevad, et raamatu koostamine oli omamoodi teekond linna minevikukihtide ja muistsete jutustuste vahele. „Kogu aeg me ei oska Fred Jüssi meeleolu molutada. Tahtsime teha midagi, mis liidaks mineviku lood ja tänased lugejad,“ sõnab Tiiu Saaristi.

Raamatu mõte sündis Järvamaa Muuseumi Sõprade Seltsi juhatuse, kus idee võeti kohe soojalt vastu ning selts otsustas katta ka trükikulud. Töö käis mitme abilise toel. Oluliseks teetähiseks kujunes Mari-Ann Remmeli koostatud „Arad veed ja salateed. Järvamaa kohapärimus“ (2004), mille kasutamiseks lubas autor teost tsiteerida ja tugimaterjalina kasutada. Teksti keelise lihvi andis Anne Kivimäe, raamatu trükkis ja köitis Kuma Kirjastus, ning kaanekujunduse ja kujunduse eest hoolitses Rainer Alas.

Lugude valik sündis pika otsimise käigus. „Vanad ajakirjandused leidub üllatavalt palju põnevaid seiku, ja eks kohalikud vanemad inimesed mäleta-

vad samuti nii mõndagi,“ märgivad autorid. „Üritasime jutud esitada võimalikult originaalselt – nii, nagu need kunagiste jutustajate suust kõlasid.“

Raamatu valmimisele aitas kaasa ka muuseumirahvas: koos Ründo Mülsiga käidi paiku pildistamas ning Maie Rüütli abiga leiti muuseumi kogudest

sobivaid illustratsioone. Paide Muusika- ja Teatrimaja toetas materjalide väljatrükkimisega.

Nüüd on tulemus kaante vahel – üks soe, mälestustest ja pärimusest pakatav lugemiskogumik, mis kutsub avastama Paide linna ajalugu läbi inimeste juttude ja legendide.

Muinasjutuline Wittensteini jõulukingituste ja -maitsete turg

Tule ja naudi jõulumelu I advendil 30. novembril Wittensteini Tegevusmuuseumis, Paide Tallinna tänaval ja Paide keskväljakul!

Kell 12-18 ootame kõiki Wittensteini jõulukingituste ja -maitsete turule, mis leiab aset Wittensteini Tegevusmuuseumis Paide Keskväljakuni. Müügil lai valik nii käsitöötooteid kui toidukraami.

Kohale saabuvad jõulumemm hobukaarikuga ning päkapikk sõbraliku poniga.

Advendiaja algus on paras aeg hakata mõtlema jõulukinkidele ja just eriilmelisi kingipakke turult leiab. Miks mitte pista jõuluvana kingikotti käsitöötooteid?

Wittensteini Tegevusmuuseumi meistrite kodades saab aga ise valmistada vahvaid ja ainulaadseid jõulukinke. Kohal on hõbedameister, nahameister ja teised käsitöömeistrid.

Kell 13. esinevad Wittensteini Te-

gevusmuuseumis Paide Gümnaasiumi rahvatantsurühmad. Juhendaja Monika Kirss.

Kell 15 algab Paide Püha Risti Kirikus Hammerbecki Põhikooli laululaste ja pillimängijate kontsert. Esinevad 2.-4. klassi tüdrukutekoor „Viiskamber“, 1. klassi mudilaskoor „Päikeske“, poistekoor, lastekoor ja Ukulele ansambel. Kollektiive juhendab Malte Anton.

Kell 16 süütame ühiselt tuled jõulukuusel Paide keskväljakul. Esinevad

Paide PAMTi naiskoor ning neidude rahvatantsurühm „Seltskond“.

Müüjatel palume ühendust võtta tel. 554 9899 või info@wittenstein.ee

I advendi puhul pakuvad Paide linna kohvikud kell 12-18 erilisi jõulumaitseid ja loovad -meeleolu.

*Keskväljaku kohvik. Eri rahvaste jõulutoidud nii lastele kui täiskasvanutele. Kohvikusse luuakse tõeline jõulumeeleolu, mida saab koos jõulumaitsetega nautida alates 30. novembrist kuni jõuludeni.

*Treegeri Kohvik. Hõrgud jõuluteemalised küpsetised.

*SushiMushi Paide. Jaapanipärased jõulumaitset.

*Kreisi Trahter. Traditsioonilised trahteri toidud.

*Jaama Kohvik. Jõulutoitude pop-up kohviku Wittensteini Tegevusmuuseumi hoovis.

*Wittensteini Tegevusmuuseumi kõrts. Eri ajastute jõulutoidud.

Wittensteini jõulumaa ootab nii suuri kui väikeseid

Traditsiooniliselt täituvad ka sel aastal Ajakeskus Wittenstein ja Wittensteini Tegevusmuuseum jõulumeeleoluga. Osaleda saab eri ajastute jõulupidudel. Nii õpilaste kui täiskasvanute gruppidele on loodud temaatilised jõuluprogrammid, millest saab osa ettetellimisel.

*Wittensteini Tegevusmuuseumi jõulurännak viib jõuluootuses olevas-

se 19. sajandi väikelinna. Rännaku käigus kohtutakse apteekri ja lõbusate meistritega ning proovida saab nende töötvõtteid. Külla tuleb jõuluvana.

Valikus on ka 22 erinevat meistrite õpituba, sh apteegi jookide, jõulusalvi valmistamise, hõbeda- ja nahameistri töötuba, 19. sajandi foto õpituba jne.

*Ajakeskus Wittenstein (torn) viib

aga 8 eri ajastu jõulupeole. Maitsta saab ajastute jõuluroogasid ja kohtuda lõbusate ajalooliste tegelastega.

Detsembrikuus täituvad ajad kiiresti. Pakume hõrke maitseid ning kauneid peosaale kuni 100 pidulisele. Info ja broneerimine: info@wittenstein.ee või 5850 2001

Rohkem infot: www.wittenstein.ee

Üleskutse linna elanikele ja ettevõttele pühade-meeleolu loomiseks!

Linnavalitsus kuulutab välja traditsioonilise konkursi „Jõulumeeleolu 2025“, mille eesmärk on innustada linnarahvast ja ettevõtteid kaunistama oma kodusid, hooneid ja vaateaknaid ning muuta Paide talvine linnapilt eriti kauniks ja säravaks.

Konkursil selgitatakse välja kaunimad talve- ja jõuluteemalised kujundused kolmes kategoorias:

- Pereelamud (sh suvilad ja paariselamud)
- Rida- ja korterelamud
- Vaateaknad, asutused ja ettevõtted.

Osalema on oodatud kõik – nii eraisikud kui ka ettevõtted!

Ettepanekuid tunnustamist väärivate objektide kohta saab esitada kuni 28. detsembrini e-posti teel aadressil paide@paide.ee või Paide linna Facebooki lehe kaudu. Lisage palun fotod ja objekti aadress. Hinnatakse ainult avalikku ruumi nähtavaid dekoratsioone ja vaateaknaid.

Peamisteks kriteeriumiteks on:

- teemakohasus ja sobivus ümbritsevasse keskkonda,
- kujunduse terviklikkus ja uudsus,
- leidlik materjalikasutus.

Hindamiskomisjon hindab saadetud ettepanekuid ajavahemikus

29. detsembrist kuni uue aasta 2. jaanuarini.

Eelmiste aastate võitjad sel aastal uuesti osaleda ei saa ning komisjoni liikmete objekte ei hinnata.

Kõigi kategooriate parimaid ootab kinkekaart ja meene, mis antakse üle Paide traditsioonilisel üritusel „Hüvasti, jõuluaeg!“

Kaunista, sära ja loo jõulumeeleolu koos Paide linnaga!

Muuseumis avati kunstnik Heli Tuksami näitus

Pühapäeval avatati Wittensteini tegevusmuuseumis kunstniku ja Kõrgema Kunstikooli Pallas professori Heli Tuksami loomingut tutvustav näitus „Kännud, võrsed ja kuusepuud“.

Heli Tuksami inspiratsiooniallikaks on enamasti vahetu elukeskkond, tihti ka mõni tunne või emotsioon. Maalimise protsess on autori jaoks kahekõne lõuendil toimuvaga. Sellele näitusele on koondatud maalid, mis käsitlevad peamiselt metsa ja puude teemat – keskel kohal on loodus ja pühadeootus.

Näituse avamisel tutvustatakse ka Pallase väljaannet „Rosett ja selle muutumine interjööri dekooris“. Raamatusse on koondatud tudengite mitme õppeaasta vältel tehtud uurimused ajaloolistest hoonetest ja rosetist kui kesksest laekarniisielemendist, mis võtab kokku Kõrgema Kunstikooli Pallas pikaajalise restaureerimisteggevuse Eesti pändarhitektuuris. Raamatus käsit-

letakse rosetti kui olulist laekaunistuse elementi – nii dekoratiivset kui ka õnnetoova tähendusega sümbolit.

Rosett mängib kandvat rolli eelkõige klassitsismi ja historitsismi perioodil, kuhu kuuluvad ka raamatus käsitletud näited. Ülevaade põhineb kahe mõisa (Kiltsi ja Esna mõis) ning ühe aadlielamu (von Knorringi maja Tartus) interjööridel. Tutvustatakse hoonete ajalugu ja ruumiplaneeringut ning rosetid võetakse detailideks lahti, kirjeldades nende ülesehitust. Läbi selle antakse ülevaade roseti ja selle elementide stiililisest muutumisest, tuues kõrvale näiteid eeskujudest ja sarnastest motiividest Eesti teistest mõisatest. Valitud hoonete konservimiskontseptsioonid on teadlikult erinevad ja eriilmelised. Raamatu lõpus on väike sõnastik koos näidiste ja joonistega, mis on abimaterjaliks nii tudengitele kui ka tegutsevatele konservatoritele, sa-

muti kunsti- ja arhitektuuriajaloo huvilistele.

Heli Tuksam (1956) on kunstnik, kes on sünnilt pärnakas. Ta elab praegu Järvamaal, keset loodust, kuid töötab Tartus Kõrgemas Kunstikoolis Pallas. Sel aastal täitus tal 35 aastat tööd õppejõuna. 1985. aastal lõpetas ta ERKI (praeguse Eesti Kunstiakadeemia) maaliosakonna monumentaalmali erialal, tema juhendajaks oli Dolores Hoffmann.

Varasemas loomingus on autor loonud rohkesti klaasobjekte ja vitraaže, viimastel aastatel on ta aga pühendunud peamiselt akrüülmaalile. Tuksam on osalenud mitmel rahvusvahelistel näitustel ja paljudel Eesti-sisestel grupinäitustel.

Heli Tuksami näitus jääb Paides avatuks kuni järgmise aasta märtsini. Küllastamisvõimalus on kolmapäevast pühapäevani kell 10 - 18, teistel aegadel eelneval kokkuleppel.

Sel aastal tuleb tali teisiti!

Jõulud sel aastal ära ei jää, üks mis kindel! Küll aga võib lumi suu- rest rõõmust ära sulada, kui Rakvere Teater toob lavale David Woodi kuulsa lastenäidendi „Piparkoogimehike“.

Muusikalises lasteloos seiklevad kõõgiriulil tegelased, keda me kõigis ikka kohata võime, aga kelle elust meil alati ettekujutust pole. Ahjus- oe Piparkoogimehike avab silmad ja õpib tundma maailma, teejuhtideks pipardav Sool, soolav Pipar, elunäinud Teepakk, Herr Kellakägu ja Ülbe Hiiremutt.

„Piparkoogimehikeses“ leidub suure S-iga Sõprust, ülitugeva P-ga vaPPPrust ja ookeanist sügavat südamlikkust, aga ka kollast kiusu ning ablast ahnust ennast. Samuti tulevad mängu salakaval seiklus, päästev põgenemine ja viimasel hetkel saabuv õnnelik lõpp ise oma muheda naerunäoga. Piparkoogimehike võib ju pealtnäha olla pehme nagu tainas, aga sõprade toel kasvab ta tugevaks kangelaseks, kes mõis-

tab inimlike tunnete tähtsust ja vajalikkust.

Jõulumuinasjuttu on ellu äratanud lavastaja Eili Neuhaus, abiks Rakvere Teatri näitlejad Liisa Aibel, Tiina Mälberg, Jaane Kimmel, Märten Matsu, Eduard Salmistu ja Imre Õunapuü ning lavastuse muusikaline kujundaja Hando Põldmäe.

Etendus on kahes vaatuses ja kes-

tab 1 tund ja 30 minutit. Soovitame alates 4. eluaastast.

Etendused toimuvad 5. detsembril kl 11 ja 14 Paide Muusika- ja Teatrimajas.

Tänu ja tervitustega
Evelin Rikma
Rakvere Teatri
turundusspetsialist

29. NOVEMBRIL
2025
KELL 16

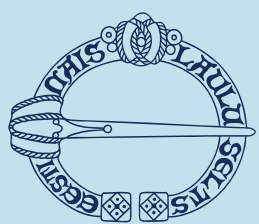
KONTSERT

JÕULUKS KOJU...

Paide Püha Risti kirikus

Esinevad Paide Hillar Hanssoo
Põhikooli muusikakollektiivid

Kontsert on tasuta

7. DETSEMBRIL 2025
PAIDE PÜHA RISTI KIRIKUS
KELL 17.00

EESTI NAISLAULU SELTSI
ADVENDIKONTSERT

JÕULUAEG SÜDAMES

KONTSERDI KUNSTILINE JUHT
TIINA KIVIMÄE

KLIINIKUMI NAISKOOR
NAISKOOR MEELIKA
PAIDE NAISKOOR
PÄRNU NAISKOOR LEELO
PÄRNU NAISKOOR LINDA
ROOSNA-ALLIKU NAISKOOR
TÜRI KAMMERNAISKOOR

EESTI KULTUURKAPITAL

TASUTA

WITTENSTEINI
JÕULUKINGITUSTE JA
MAITSETE TURG

30. NOVEMBRIL
12.00-18.00

Wittensteini Tegevusmuuseumi hoovis
ja Paide Tallinna tänaval

*Eesti Naistsõulude Selts**II adventipühapäev, 07.12.2025**kell 17.00**Kesk - Eesti piirkonna adventikontsert
Paide Püha Risti kirikus.**Kontserdi kunstiline juht on
Tiina Kivimäe.***Noor pere ostab kinnisvara:**

Suvila/Maja, Vana talu või Korter.

Pakkuda võib igas seisukorras!

Tel: 5855 5575

Ostan retroesemeid ja kolimisjääke:

nostalgilisi nõusid, serviise, keraamikat, pokaale, nahast karpe, seinapilte, kujusid, merevaigust ehteid, kellasid, prosse, sõlgi jne.

Tulen ise kohale – raha kohe kätte! 53560761 Liina

Paide Linnaleht

LINN SÜDAMES

Kaastööd oodatud:

linnaleht@paide.ee

Lisainfo: www.paide.ee – Paide Linnaleht

**Palju õnne
noorimatele
linnakodanikele!****KREN****CARMEN****RALF****SAARA****MIIA****ELLIE****ARABELLA-MARIE****Tere tulemast!**

Paide Linnavalitsus
soovib kõigile väarikas
eas paidelastele,
kes tähistavad
sünnipäeva oktoobris,
novembris ja
detsembris

**LILLEROHKET JA
KOOGIMAGUSAT
TÄHTPÄEVA
NING RÕÕMSAT
MEELT JA
TUGE VAT
TERVIST!**

KOIT TOOME & REIGO TAMM
(RO ESTONIA)

17.12 / kl 19 / Viljandi Baptistikirik
18.12 / kl 19 / Tori kirik
21.12 / kl 19 / Tallinna Kaarli kirik
22.12 / kl 19 / Pärnu kontserdimaja
23.12 / kl 19 / Nõmme Rahu kirik

25.12 / kl 19 / Tartu Peetri kirik
27.12 / kl 19 / Tallinna Jaani kirik
28.12 / kl 19 / Rapla kirik
29.12 / kl 19 / Paide kirik
30.12 / kl 18 / Laitse Graniitvilla

www.kontserdi.ee

R O L F R O O S A L U

ROLF ROOSALU akustiline jõulukontsert

"Pühad põues"

**ROLF ROOSALU akustiline
jõulukontsert "Pühad põues" | Paide**

P 21.12.2025 kell 18:00

Paide Püha Risti kirik

**Jõulutaat tervitab
Paide keskvaljaku
majakeses lapsi**

30. novembril
kell 17.00 kuni 18.00

21. detsembril
kell 15.00 kuni 18.00

Rein Rannap / Leelo Tungal
LASTEOOPER**Metsa-
laulupidu**

19. detsembril 2025
kell 18
Paide Muusika- ja
Teatrimajas

Helilooja Rein Rannap
Libretist Leelo Tungal
Muusikajuht ja dirigent Hirvo Surva
Lavastaja Karl Laumets
Kunstnik Eva Maria Põldmäe
Kostüümikunstnik Ester Kannelmäe
Koreograaf Helen Veidebaum
Valguskunstnik Priidu Adlas
(Eesti Draamateater)

Laval
EMTA lauluüliõpilased,
koor ja väike orkester,
MUBA balletiõpilased

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIKADEEMIA

EESTI KULTUURIKAPITAL

pileti keskus

eamt.ee